कमलबजार नगरपालिका नगर सभाको १४ औं बैठकमा

नगर उपप्रमुख शारदा कुमारी विष्ट ले

प्रस्तुत गर्नु भएको

आर्थिक बर्ष २०८१/८२ को

बजेट बत्तव्य

कमलबजार नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय कमलबजार, अछाम

सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

३०, असार २०८१

कमलवजार नगरपालिकाको १४ औ नगरसभा बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुति

कमलबजार नगरपालिकाको नगर सभामा नगर उपप्रमुख श्री शारदा कुमारी विष्ट ज्यु ले आर्थिक बर्ष २०८१/८२ का लागि मिति २०८१ असार २१ मा पेश गर्नु भएको बजेट तथा कार्यक्रम

नगर सभाका सभाध्यक्ष ज्यू,
नगर सभाका सदस्य ज्यूहरु,

कमलबजार नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू लगायत कार्यालयका सम्पुर्ण कर्मचारीहरु सम्पुर्ण सञ्चार माध्यमका प्रतिनिधीहरु र उपस्थित महानुभावहरु तथा प्रत्यक्ष प्रसारण मार्फत सुनिरहनु भएका नगर बासी आमाबुवा दाजुभाई तथा दिदिबहीनीहरु,

- सर्वप्रथम स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ (१) बमोजिम कमलबजार नगरपालिका नगर उप प्रमुखको हैसियतले कमलबजार नगरपालिका नगर सभाको १४ औ अधिवेशनको दोस्रो बैठकमा आगामि आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाँउदा मैले आफुलाई गौरावाम्वित महसुस गरेकी छुं । यस अवधीमा नगरपालिका संग सम्बन्धित सबै राजनितिक दल सरकारी तथा गैर सरकारी क्षेत्र, शिक्षक बुद्दिजिवि सरोकारवाला हरु र आम नगरवासिहरुको साथ सहयोग र सहकार्यका लागी आवहान गर्दछु ।
- यस अवसरमा मुलकको साशकिय प्रणालि र समाजको आर्गगामी रुपान्तरण एवं नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, राजनीतिक अग्रगमन र लोकतन्त्रको सवलीकरणको क्रममा भएका ऐतिहासिक आन्दोलनहरुमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै सम्पुर्ण देश भक्त नागरिक हरुले राष्ट्रनिर्माणमा पुर्याउनु भएको योगदान को कदर गर्दै उच्च सम्मानका साथ स्मरण गर्न चाहान्छु ।
- विगत झै यस कमलबजार नगरपालिकाले अछाम जिल्ला भित्रका सम्पुर्ण संघ, प्रदेश र स्थानिय तह संग को सहकार्य समन्वय र सहअस्तित्व को संबैधानिक अन्तर सम्बन्ध को मान्यता लाई निरन्तरता दिदैं नगरको समग्र विकासमा आवश्यक सहयोग पुग्ने गरी कर्य सम्पादन गर्ने गराउने विश्वास दिलाउदै सोहि बमोजिमको अपेक्षा लिएको छु ।
- स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचन सम्मपन्न भई निर्वाचित जनप्रतिनिधि हरुले कार्यभार समालेको २ वर्ष अवधि पुरा भैसकेको छ ।यसै क्रममा नेपालको संविधान स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन र प्रचलित कानुन तथा नगरपालिका द्बारा निर्माण भएका विभिन्न ऐन कानुनको कार्यान्वयन मार्फत विधिको शासन उपलब्धिका लागी अभ्यास गरिदै आएको छ ।
- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध नगरपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प, समस्त नगरबासीहरुको समृद्धिको चाहना र हामीले निर्वाचनका क्रममा हाम्रा मतदाताहरु प्रति अभिव्यक्त गरेका प्रतिज्ञाहरु पुरा गर्ने दिशामा हामीले आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेटलाई अभिमुख गरेका छौ ।

सभाका अध्यक्ष महोदय,

कमलबजार नगरपालिका को बागामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट तर्जुमा गर्दा लिइएका आधारहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

- नेपालको संविधान
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८
- कमलबजार नगरपालिका को आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम
- संघीय सरकारको आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरु
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरु
- कमलबजार नगरपालिका को आवधिक योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरु
- स्थानीय तह स्व-मूल्याङ्कनका आधारहरु
- स्थानीय तह वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कन कार्यविधिका आधारहरु
- विगतका आर्थिक वर्षहरुमा नगरपालिका ले तयार पारेका नीति, कार्यक्रम तथा योजनाहरु
- विभिन्न साझेदार संस्थाहरुसंग भएका सहकार्यको प्रतिबद्धता
- नगरपालिका आन्तरिक श्रोत साधनहरु
- सम्बद्ध कानुनी व्यस्थाहरु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वजेट कार्यान्वयनको संक्षिप्त समीक्षा प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

- चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को लागि चालु तर्फ रु ४० करोड २६ लाख ८४ हजार ४ सय ६३ रुपैया ६४ पैसा र पुँजीगत तर्फ रु १४ करोड १४ लाख ८० हजार ७ सय १६ गरी कूल रु ५४ करोड २७ लाख ६५ हजार १ सय ७९ रुपैंया ६४ पैसा विनियोजन भएको थियो
- २०८१ असार २४ गतेसम्म चालु तर्फ रु ३५ करोड ०२ लाख ५७ हजार ७ सय ५३ रुपैंया २० पैसा खर्च भएकोछ. जुन कूल चालु बजेटको ८६.९८ प्रतिशत हुन आउँछ, त्यसैगरी पुँजीगत तर्फ रु ९ करोड ७६ लाख १० हजार ३ सय खर्च भएकोछ.जुन कूल पुँजीगत बजेटको ६८.९९ प्रतिशत हुन आउँछ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेटका उद्देश्यहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु।

- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्नु।
- संघियताको सफल कार्यान्वयन गर्न स्थानीय तह देखि सुदृढिकरण गर्नु ।
- कमलबजार नगरपालिकाका जनताहरुको माग र चाहानको सम्वोधन गर्नु ।
- स्थानीय स्तरमा विकास निर्माणका कार्यलाई निरन्तर गति दिनु ।
- स्थानीय उत्पादन र उत्पादत्व अभिबृद्धी गर्नु ।
- आर्थिक विकासका पक्षहरुलाई आत्मसात गरी विकास निर्माणका कार्य तर्जुमा गर्नु ।
- स्थानीय जनताको सुख र समृद्धी हासिल गर्नु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेटका प्राथमिकताहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु।

- आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान ।
- उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने क्षेत्रमा लगानी ।
- जनताको जिवनस्तर, आम्दानी र रोजगारीमा वृद्धि ।
- स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग ।
- लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण अभिवृद्धि ।
- महिला, वालवालिका तथा पिछडिएका क्षेव र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ ।
- दीगो विकास, वातावरण संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न सघाउ ।
- पूर्वाधार विकास तथा ग्रामीण विद्युतीकरण ।
- प्रभावकारी सार्वजनिक सेवा, सुशासन प्रवर्द्धन र सामाजिक न्याय सुनिश्चित ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन र सार्वजनिक स्थलको सरसफाई ।
- ऐतिहासिक स्थलहरुको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन ।
- स्थानीय लोक संस्कृति तथा सांस्कृतिक सम्पदाहरुको संरक्षण ।
- पर्यटन विकास ।

सभाध्यक्ष महोदय,

बजेटले लिएको उद्देश्य हाँसिल गर्न निम्नानुसारका सुधार प्रस्ताव गरेको छु ।

- आगामी वर्ष देखि नगरपालिकालाई बजेट सिमा निर्धारण भए अनुसार बैशाख १५ गते भित्र विनियोजन विधेयकका सिद्धान्त र प्राथमिकता नगरसभामा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ। यसबाट विनियोजन विधेयक सिदान्त र प्राथमिकता उपर प्रयाप्त छलफल गरि नगरसभा सदस्यहरुबाट प्राप्त मार्गदर्शन र सुझावका आधारमा यथार्थपरक वजेट तर्जुमा गर्न सघाउ पुग्नेमा दृढ विश्वास लिएको छु।
- आगामी आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना भाद्र १० गते भित्र नै तर्जुमा गरि कार्यान्वयन शुरु गरिने छ ।
- स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने वडा कार्यलयहरु, विषयगत शाखाहरुले श्रावण मसान्त भित्र कार्यान्वयन निर्देशिका तयार गरि लागु गर्नेछन।
- सार्वजनिक खरिद कार्यलाई सरलीकृत, पारदर्शी र प्रभावकारि वनाउन नगरपालिका सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली निर्माण गरिनेछ ।
- विद्युतिय खरिद प्रणालीलाई जोड दिदै प्रतिस्पर्धाको सिर्जना गरि उचित मूल्यमा गुणस्तरीय वस्तु र सेवा आपूर्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म, आगामी आर्थिक वर्षको बजेट विनियोजनका लागि प्राप्त भएका स्रोतहरुको आधार लिई नगरपालिकाको आय प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- **आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को आय-व्यय विवरणः**

क्र.सं.	**आम्दानीका स्रोत**	**रकम रु.**
१	**संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान**	**३५ करोड ६१ लाख**
१.१	वित्तीय समानिकरण अनुदान	८ करोड ७७ लाख
१.२	ससर्त अनुदान	२५ करोड१९लाख
१.३	विशेष अनुदान	१ करोड ५५ लाख
१.४	समपुरक अनुदान	०
२	**सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान**	**१ करोड ६० लाख ५० हजार**
२.१	वित्तीय समानिकरण अनुदान	७५ लाख ५० हजार
२.२	ससर्त अनुदान	०
२.३	विशेष अनुदान	८५ लाख

३	**राजस्व बाँडफाडबाट प्राप्त रकम**	**९ करोड ९१ लाख**
३.१	संघीय सरकारबाट प्राप्त राजस्व बाँडफाँड	९ करोड ९१ लाख
३.२	**सुदूरपश्चिम** प्रदेश सरकार बाट प्राप्त राजस्व बाँडफाँड	२१ लाख ९७ हजार
४	आन्तरिक स्रोत	३९ लाख
४.१	बैंक मौज्दात अ.ल्या.	३ करोड ८४ लाख ५३ हजार
कुल आय		५२ करोड २६ लाख ६५हजार

सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अनुमानित व्ययको शिर्षगत विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहान्छु ।

सिन	शीर्षकहरु	रकम रु
१	संघबाट सशर्त तर्फ अनुदान	२५ करोड २९लाख
२	विशेष अनुदान संघिय सरकार	१ करोड ५५ लाख
३	समपुरक अनुदान प्रदेश सरकार	६८ लाख ५० हजार
४	विशेष अनुदान प्रदेश सरकार	८५ लाख
५	कृषि शाखा	१५लाख
६	पशु सेवा शाखा	१५ लाख
७	पूर्वाधार बिकास	१ करोड २०लाख ५० हजार
८	महिला,बालबालिका ,तथा जेष्ठ नागरिक शाखा	८ लाख
९	शिक्षा तर्फ	४ करोड १० लाख
१०	स्वास्थ्य	५० लाख
११	पोषण शाखा	५ लाख
१२	सुचना प्रविधी शाखा	५ लाख
१३	खाने पानी तथा सर्सफाई शाखा	६ लाख
१४	न्यायिक समिति	५ लाख

१५	बन बातावरण तथा बिपद् व्यवस्थापन तर्फ	८ लाख
१६	कार्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन	७ करोड
१७	साझेदारी (Matching)	२ करोड
१८	वडा कार्यालय पुजिंगत	४ करोड ५० लाख
१९	नगर प्रमुख	७५ लाख
२०	नगर उपप्रमुख	७५ लाख
२१	वडा कार्यालय चालु	७० लाख
२२	कमलबजार दलित एकता समाज	८ लाख
२३	आ.व २०८०-०८१ को भुक्तानी दिन बाकि रकम	१ करोड ६३ लाख ५० हजार
जम्मा		५२ करोड २६ लाख ५० हजार

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म, आगामी आर्थिक वर्ष २०८१। ०८२ को बजेटका मुख्य मुख्य क्षेत्रगत कार्यक्रम विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को प्रशासनिक कार्य र दैनिक कार्यालय संचालन का लागी रु. ७ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सुशासन क्षेत्रको विकासका लागी विद्युतीय शासनलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन र इन्टरनेट सेवाको विस्तार वडा कार्यालय स्वास्थ्य संस्था सम्म बिस्तार गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- कमलबजार नगरपालिकाको प्रशासकिय भवनका लागि आवश्यक पर्ने जग्गा, कोल्ड स्टोरका लागि आवश्यक पर्ने जग्गा र डम्पिङ्ग साइटका लागि आवश्यक पर्ने जग्गा प्राप्तीका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छुं।
- कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको क्षमता विकास कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि क्षमता विकास कार्यक्रय संचालनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवास्थापन गरेको छु ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐनले दिएको अधिकार अनुसार गठित न्यायीक समिति र सो को व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।

- कानूनको समयानुकुल संशोधन र निर्माण गर्ने कार्यको निरन्तरता दिदै पालिकाको कानूनी व्यवस्थालाई सहजीकरण गर्ने कार्यमा जोड दिएको छु ।
- प्राकृतिक तथा मानवीय कारणले उत्पन्न हुन सक्ने बिभिन्न विपद जोखिम न्यूनीकरण, रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यका लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु ।
- गुणस्तरिय शिक्षा आजको आवश्यकता भन्ने मान्यतालाई आत्मासाथ गर्दै नगर शिक्षक अनुदान र अन्य कार्यक्रमलाई निरन्तरताका लागि रु.४ करोड १० लाख विनियोजन गरेको छु।
- वहुक्षेत्री पोषण कार्यक्रम, महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका प्रोत्साहन कार्यक्रमको निरन्तरता का लागी आवश्यक बजेटको ब्यवस्था गरेको छु ।
- महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक कार्यक्रमको निरन्तरताका निमित्त आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- नगरपालिकाको कृषि उत्पादनमा बृद्धि गर्न, कृषकहरुको खेतबारीको माटो परीक्षण र कृषकहरुको मनोबल उच्च राख्न लगायत कृषि सम्बन्धी विविध कार्यक्रमका लागि रु. १५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पशुपंक्षी सेवाको प्रभावकारिता अभिबृद्धि गर्न र पशुपंक्षी कृषकहरुको उच्च मनोबल र पशुपंक्षीको आन्तरिक उत्पादन गर्न, लगायत पशुपंक्षी सम्बन्धी विविध कार्यक्रमका लागि रु. १५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- नगरमा निर्माण हुने संरचनाहरुमा गुणस्तर कायम गरि दिगो पूर्वाधार निर्माण गर्न आवश्यक बजेट बिनियोजन गरेको छु ।
- सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो र व्यवस्थित बनाउन वडा कार्यालय र प्रशासनिक भवन लागी जग्गा खरिद गरि प्रशासकिय भवन निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- नगरपालिकालाई स्वच्छ, सफा बनाउन फोहोर मैला व्यवस्थापनका लागि डम्पिङ साईटलाई आवश्यक पर्ने जग्गा प्राप्तिका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
- स्वास्थ्य उपचार सेवालाई प्रभावकारी बनाउन र अस्पताल सम्मको सहज पहुँच र आम नागरिकलाई आपत्कालिन उपचार सेवाका लागि एम्बुलेन्स सेवालाई निरन्तता दिएको छु ।
- कमलबजार नगरपालिका र विभिन्न संघ संस्थाहरु संग साझेदारी गरी विभिन्न कार्यक्रम संचालन गर्न रु २ करोड विनियोजन गरेको छु ।
- नगर भित्रका सडक सरसफाई तथा मर्मत कार्यलाई निरन्तरता दिन सडक बोर्ड साझेदारी तथा सरसफाई कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै आवश्यक बजेट बिनियोजन गरेको छु ।
- आ.ब २०८०/०८१ को असाढ मसान्त सम्म वडा कार्यालयहरु, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, स्वास्थ्य संस्थाहरुमा विशेष परिस्थिति सिर्जना भई म्याद थप नभएका र आवश्यकताका आधारमा परिचालन गरिएका श्रेणी विहिन तहका कर्मचारीहरुको पारिश्रमिक हाल सम्म भुक्तानी नभएकोले भुक्तानिका लागी आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु ।

- नगरपालिकाको कार्यालय बाट भई रहेका सबै प्रकारका सेवा प्रवाह र सुशासन को अनुभुतिका लागि चालु आ.व. मा भए गरेका गतिविधीहरुको निरन्तरताका लागी आवश्यक बजेट को व्यवस्था गरको छु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

सभा सदस्य ज्यूहरु, अन्त्यमा,

प्रस्तुत बजेट तर्जुमाका क्रममा मार्गदर्शन र अमूल्य सुझाव प्रदान गर्नुहुने नगरपालिका नगर प्रमुख ज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, नगर सभाका सदस्यज्यूहरु, विषयगत समितिका सदस्यहरु, वडा समितिहरु. राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु प्रति हार्दिक सम्मान एवं आभार व्यक्त गर्दछु ।

सबै कमलबजार नगरापलिका बासी आमाबुबा, दाजुभाई, दिदी बहिनीहरुलाई कमलबजारको विकास तथा कमलबजार बासी नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन एकजुट हुन समेत हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

धन्यवाद ।

शारदा कुमारी विष्ट
नगर उपप्रमुख
तथा
बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति संयोजक